

rigeligere og i forøget Mængde ind i Statskassen, forekommer det mig netop at være et Bevis paa, at man har ordnet Sagen nogenlunde tilfredsstillende, og jeg nærer Frygt for, at denne Indtægt, naar man vil gaa videre, vil skjule sig, saa at man, som det allerede meget stærkt er Tilfældet paa Landet, vil unddrage sig Arvestatten paa overmaade tilladelig Maade, nemlig ved alt at uddele til Arvingerne i levende Live, og saa faar Statskassen, for saa vidt der er Tale om Løs Formue, ikke nogen forøget Stat derigennem. Jeg vil altsaa slutte med at udtale, at som det staar for mig, har Folketinget i sin Helhed modtaget dette Lovforslag om Indkomst- og Formueskat med god Forstaaelse og med Velvilje, navnlig naar henjes til den Anvendelse, Regeringen ved den anden Lov om Overgangen til og Fordelingen paa Kommunerne har paatænkt at give samme. Jeg vil da udtale Ønsket om, at man gennem fortsat Behandling maa kunne komme til en god Indkomst- og Formueskattelov.

Judenrigsministeren (Hørring): Af de Udtalelser, der ere fremkomne angaaende de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, skal jeg tillade mig særlig at fremhæve en Udtalelse fra det ærede Medlem for Randers Amts Abo Valgkreds (Meergaard), der rejste Spørgsmaalet om, hvorledes det gik med Overførelsen af Gammelfstatten, for saa vidt denne hvilede paa Købstadjorder. Det ærede Medlem mente, at efter Lovforslaget vilde Hartkornsejerne ikke her komme til at mærke nogen Gavn af den nævnte Overførelse af Statskatter, og deri har det ærede Medlem Ret. Nogen direkte Gavn deraf ville de ikke kunne faa, da Købstadjorderne ikke ere underkastede Udskrivning af Amtsskatter og saaledes ikke derigennem ville kunne komme til at nyde nogen Medsættelse i de amtskommunale Afgifter. Det er jo et Forhold, der i det hele taget kan blive Genstand for nærmere Overvejelse, men jeg skal her anføre, at Gammelfstatten for Købstadjorderne blot udgør 81,000 Kr., og at den Del af Gammelfstatten, der saaledes bliver Spørgsmaal om at overføre til Købstadkommunerne, kun er 27,000 Kr., et Beløb, der fordeler sig paa vel de fleste Købstæder. Efter Lovforslaget vil den Del af Gammelfstatten, der overføres fra Staten, gaa ind i Kæmnerkassen, og jeg tror i og for sig, dette er rigtigt. Det var jo et andet Forhold, saafremt man kunde sige, at Hartkornet paa Købstadjorderne har nogen særlig Afgift, forskellig fra Grundene i Købstæderne, men det gør i Virkeligheden det nævnte Hartkorn ikke, end ikke Bejudgisterne falde

særlig paa Hartkornet paa Købstadjorderne. Som bekendt bestaar der et Fællesskab med Hensyn til Bejudgisterne mellem Amtskommunerne og de i en Amtskommune liggende Købstæder, saaledes at det aarlig ifølge en særlig Opgørelse bestemmes, hvor meget der skal lignes paa Hartkornet, og hvor meget der skal lignes paa Købstadjorden som Bidrag til Amtskommunens Bevøsen. Det Bidrag, der saaledes udskrives efter Købstadjordernes Hartkorn, udredes i Virkeligheden af Kæmnerkassen, men falder ikke Købstadjorderne til Last. Det er saaledes Kæmnerkassen i det hele, der bærer Udgifterne, og derfor tror jeg ogsaa, det er rigtigt, saaledes som Lovforslagets Bestemmelser her lede til, at den her omhandlede Skatteoverførelse sker til Bedste for Kæmnerkassen. Det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Blem) var i Gaar igen inde paa Bornholms Forhold og drøftede yderligere Spørgsmaalet om, hvorvidt der var gjort Ret og Skel over for Bornholm. Det ærede Medlem behandlede her, saavidt jeg skønnede, to Forhold, der ikke have noget med hinanden at gøre. Det ene var det Bornholmiske Skatteprivilegium, som han, da han første Gang havde Ordet, stærkt fremdrog til Støtte for, at man skulde yde Bornholm mere, end Lovforslaget yder. Derpaa skal jeg ikke komme nærmere ind. Jeg har udtalt mig tilstrækkelig derom første Gang og fastholder fremdeles, at dette Skatteprivilegium ikke kan faa nogen Betydning her. Det andet Forhold, det ærede Medlem fremdrog, var Spørgsmaalet om, hvorvidt en Afgift, der eksistererovre paa Bornholm, den saakaldte Smørafgift, ikke i Virkeligheden var at stille lige med Gammelfstatten, om det ikke var Gammelfstatten under et andet Navn. Hvis det ærede Medlem har Ret herti, er der her et Forhold, der bør tages under Overvejelse, og jeg skal for mit Bedkommende anstille nærmere Underøgelser. Jeg tror ikke, det er nødvendigt at gaa til Gehejmearkivet i saa Henseende, men jeg vil dog straks, for ikke at vække Forhaabninger, sige, at jeg ikke har nogen som helst Tro paa, at Smørafgiften skulde være en saadan Gammelfstat; det er ganske sikkert en ren og stær Fordehogsaafgift. Forholdet er jo det, at Kongen i gamle Dage har ejet en stor Del af Jorderne paa Bornholm. Der har været en Mængde kongelige Fæstegaarde, de saakaldte Bornedgaarde. De ere efterhaanden blevne solgte, eller der er lagt Afgift paa dem til Kongens Kasse. Jeg har ikke haft Tid til siden i Gaar at undersøge dette Forhold tilstrækkeligt; men jeg skal blot til Oplysning nævne, hvad jeg har